

Київський національний торговельно-економічний університет

Кафедра публічного управління та адміністрування

ВИПУСКНА КВАЛІФІКАЦІЙНА РОБОТА

на тему: «Державна політика сприяння розвитку громадських організацій в Україні»

Студента 5 курсу, 3 групи,
спеціальності 281 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

(підпис студента)

Мегрелідзе
Луїзи
Давидівни

Науковий керівник
доктор екон. наук
доцент

(підпис керівника)

Новікова
Наталія
Леонідівна

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

(підпис гаранта)

Головня
Юлія
Ігорівна

Київ 2022

Київський національний торговельно-економічний університет

Факультет економіки, менеджменту та психології

Кафедра публічного управління та адміністрування

Освітній ступінь: бакалавр

Спеціальність: публічне управління та адміністрування

Спеціалізація: публічне управління та адміністрування

Затверджую

Зав. кафедри

«11» грудня 2021 р.

Завдання на випускню кваліфікаційну роботу (проект) студентові Мегрелідзе Луізи Давидівни

(прізвище, ім'я, по батькові)

1. Тема випускної кваліфікаційної роботи (проекту): «Державна політика сприяння розвитку громадських організацій України»

Затверджена наказом ректора від «08» грудня 2021 р. № 4067

2. Строк здачі студентом закінченого роботи (проекту): 24.01.2022

3. Цільова установка та вихідні дані до роботи (проекту)

Метою випускної кваліфікаційної роботи – є розроблення рекомендацій, щодо удосконалення державної політики сприяння розвитку громадських організацій в Україні.

Об'єкт дослідження: процес реалізації державної політики сприяння розвитку громадських організацій в Україні.

Предмет дослідження: є теоретичні та прикладні аспекти реалізації державної політики сприяння розвитку громадських організацій в Україні.

4. Зміст випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

ВСТУП.

РОЗДІЛ 1. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ

1. Оцінка діяльності міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»
2. Особливості взаємодії Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ» з органами державної влади України.

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ФУНДАЦІЯ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ СПІВПРАЦІ ПАУСІ»

1. Напрямки удосконалення діяльності Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»
2. Розробка пропозицій щодо реалізації стратегії державної підтримки розвитку організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ».

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ.

5. Календарний план виконання роботи (проекту)

№ пор.	Назва етапів випускної кваліфікаційної роботи (проекту)	Строк виконання етапів роботи	
		за планом	фактично
1	2	3	4
1	Визначення напрямку дослідження та затвердження теми випускної кваліфікаційної роботи	До 10.12.2021	10.12.2021
2	Складання плану та підготовка індивідуального завдання для виконання випускної кваліфікаційної роботи	До 20.12.2021	20.12.2021
3	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису першого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 10.01.2022	10.01.2022
4	Представлення на рецензування науковому керівнику рукопису другого розділу випускної кваліфікаційної роботи	До 20.01.2022	20.01.2022
5	Представлення закінченої випускної кваліфікаційної роботи на кафедрі	До 21.01.2022	21.01.2022
6	Підготовка письмового відгуку на випускну кваліфікаційну роботу	До 22.01.2022	22.01.2022
7	Зовнішнє рецензування ВКР	До 22.01.2022	22.01.2022
8	Проведення попереднього захисту випускних кваліфікаційних робіт	21-23.01.2022	21-23.01.2022
9	Вирішення питання про допуск випускної кваліфікаційної роботи до захисту	До 25.01.2022	До 25.01.2022
101	Направлення випускної кваліфікаційної роботи із зовнішньою рецензією у ЕК для захисту	За графіком	За графіком

6. Дата видачі завдання « 11 » грудня 2021 р.

7. Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Новікова Н.Л.

(прізвище, ініціали, підпис)

8. Гарант освітньої програми Головня Ю.І.

(прізвище, ініціали, підпис)

9. Завдання прийняв до виконання програми Мегрелідзе Л.Д.

(прізвище, ініціали, підпис)

10. Відгук наукового керівника випускної кваліфікаційної роботи (проекту):

Випускна кваліфікаційна робота Мегрелідзе Луїзи Давидівни на тему: «Державна політика сприяння розвитку громадських організацій в Україні» відповідає темі та носить актуальний характер. Автором опрацьовано значний масив вітчизняних та зарубіжних інформаційних джерел, що дало змогу розкрити сутність заявленої теми.

У першому розділі автором розглянуто тенденції розвитку громадських організацій в Україні. Здійснено оцінку діяльності міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ».

В другому розділі автором запропоновано публічно-управлінські рішення щодо сприяння розвитку міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці Паусі».

Зміст та структура роботи розкривають тему, робота виконана відповідно до вимог та рекомендована до захисту з позитивною оцінкою, а її автор Мегрелідзе Луїза Давидівна заслуговує на присвоєння ступеня бакалавр зі спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»

Науковий керівник випускної кваліфікаційної роботи (проекту)

Новікова Н. Л.

(підпис, дата)

Відмітка про попередній захист Головня Юлія Ігорівна

(ПІБ, підпис, дата)

11. Висновок про випускну кваліфікаційну роботу (проект):

Випускна кваліфікаційна робота (проект) студента Мегрелідзе Л.Д. _____

(прізвище, ініціали)

може бути допущена до захисту екзаменаційній комісії.

Гарант освітньої програми: Головня Юлія Ігорівна

(прізвище, ініціали, підпис)

Завідувач кафедри: _____ Новікова Наталія Леонідівна

(підпис, прізвище, ініціали)

«24» січня 2022 р.

ЗМІСТ

ВСТУП.....	Error! Bookmark not defined.
РОЗДІЛ 1. ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ	5
1.1. Оцінка діяльності міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ».....	5
1.2. Особливості взаємодії Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ» з органами державної влади України	9
РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ФУНДАЦІЯ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ СПІВПРАЦІ ПАУСІ».....	15
2.1. Напрямки удосконалення діяльності Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»	15
2.2 Розробка пропозицій щодо реалізації стратегії державної підтримки розвитку організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ» ..	19
ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ.....	22
СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ	25
ДОДАТКИ	30

ВСТУП

Актуальність теми. На сучасному розвитку суспільства особливої актуальності набуває діяльність громадських об'єднань та громадських організацій як структурних елементів цього суспільства та засобів формування громадянської культури. Створення та реєстрація громадської організації – це вагомий внесок у побудову демократичного суспільства та кращого світу.

Створення громадської організації та її діяльність забезпечують реальні умови, що сприяють всебічному прояву особистості як суб'єкта соціальних відносин, дає можливість громадянам проводити законотворчі процеси, характер і впливати на хід реалізації соціально-культурних програм. Створення громадської організації є способом запобігти або мінімізувати проблеми у сфері економіки, екології, історичної культури, духовно-морального життя. Також, вищезгадані організації сприяють запобіганню зростання злочинності, стверджують благодійність як суспільну цінність, сприяють зміцненню демократії, гуманізму, права і свободи людини.

І хоча очевидно, що сфери інтересів можуть істотно різнитися в залежно від мети створення тієї чи іншої організації, більшість громадських організацій відрізняють некомерційний інтерес діяльності, а також її соціальна спрямованість. Будучи зацікавленими у вирішенні тих або інших суспільних проблем, ці актори є своєрідними посередниками не лише між суспільством та державою, а й між національним та міжнародним рівнями регулювання загальноприйнятих, в тому числі правових, норм та стандартів.

Метою випускної кваліфікаційної роботи є розроблення рекомендацій щодо удосконалення державної політики сприяння розвитку громадських організацій в Україні.

Для досягнення поставленої мети в роботі вирішуються наступні завдання:

- конкретизувати сутність діяльності громадської організації та нормативно-правові основи її діяльності;

- охарактеризувати державну політику щодо сприяння розвитку Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»
- визначити напрямки удосконалення діяльності Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»;
- розробити пропозицій щодо стратегії державної підтримки розвитку організації.

Об'єктом дослідження є процес реалізації державної політики сприяння розвитку громадських організацій в Україні.

Предметом дослідження є теоретичні та прикладні аспекти реалізації державної політики сприяння розвитку громадських організацій в Україні.

Методами дослідження стали методи системного аналізу, метод аналітичних порівнянь, синтезу і аналізу, розрахунково-конструктивних методи, експертні та економіко-математичні методи логічного зіставлення та графо-аналітичний метод.

Практична цінність даної роботи полягає в узагальненні сучасних підходів до ролі та організації діяльності громадських організацій та обґрунтуванні рекомендацій щодо підвищення ефективності державної підтримки їх розвитку.

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел (37 найменувань). Основний зміст роботи викладено на 28 сторінках комп'ютерного тексту. Робота містить три рисунки.

РОЗДІЛ 1. ТЕНДЕНЦІ РОЗВИТКУ ГРОМАДСЬКИХ ОРГАНІЗАЦІЙ В УКРАЇНІ

1.1. Оцінка діяльності міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»

Громадська організація в Україні — це добровільне об'єднання людей, які переслідують спільні цілі (економічні, соціальні, культурні, екологічні тощо).

Як правило, громадські організації є неприбутковими, тобто їх діяльність здійснюється без мети отримання прибутку. Засновники таких організацій не мають права на частку майна громадського об'єднання та не відповідають за його зобов'язаннями. Доходи або майно громадського об'єднання не підлягають розподілу між його членами і не можуть використовуватися для вигоди членів (учасників).

Громадські організації здійснюють свою діяльність на демократичних засадах, якими є добровільність членства та неприбутковість. Головні цілі та завдання їх діяльності полягають:

- у задоволенні і захисті законних соціальних, економічних, творчих, духовних та інших спільних інтересів громадськості; сприянні реалізації громадських ініціатив шляхом усебічної підтримки професійних та громадських починань;
- залученні найширших верств громадськості до розбудови відкритого громадянського суспільства в Україні; розробці та реалізації громадських програм своїми силами, а також у співпраці з державними та іншими організаціями;
- допомозі іншим громадським організаціям у становленні та розвитку їхніх структур, інформаційна та початкова підтримка, надання різноманітних послуг організаціям;

– в участі у програмах іноземних та міжнародних громадських (неурядових) організацій, у проведенні міжнародних заходів відповідно до чинного законодавства України;

– організації та видання нових газет, журналів, самостійне здійснення інших видів інформаційної діяльності або спільно з іншими організаціями на некомерційній основі;

– формування еліти, сприяння розвитку громадянської свідомості.

У той же час всі особи, які працюють в громадській організації, користуються правами, встановленими законодавством України про працю. Тобто вони мають право на заробітну плату, відпустку та інші блага. Це право не поширюється на волонтерів.

Прикладами громадських організацій можуть бути такі організації, які займаються просвітницькою діяльністю, надають матеріально-технічну допомогу, спортивні клуби тощо.

Слід також підкреслити, що українське законодавство відокремлює громадські організації від політичних партій, релігійних організацій, професійних об'єднань та ін. Пов'язано це з тим, що діяльність зазначених організацій піддається спеціальному регулюванню і контролю з боку держави.

Крім того, українське законодавство відрізняє громадську організацію від громадського союзу. Їх суттєва відмінність полягає в тому, що громадська спілка може об'єднувати в собі як фізичних, так і юридичних осіб. Засновниками і членами громадської організації можуть бути тільки фізичні особи.

Засновувати (створювати) громадські організації можуть громадяни України, які досягли 18 років, іноземні громадяни та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах. Засновниками молодіжних та дитячих громадських організацій можуть бути фізичні особи, які досягли 14-річного віку.

Вступати в громадську організацію, тобто бути її членами, можуть громадяни України, які досягли 14-річного віку, іноземні громадяни та особи без громадянства, які перебувають в Україні на законних підставах.

Для того, щоб діяльність громадської організації була законною, організацію необхідно зареєструвати в органах Міністерства юстиції.

Формально процес становлення громадської організації можна розділити на три етапи: проведення установчих зборів, державна реєстрація громадської організації, включення громадської організації до реєстру неприбуткових організацій.

Проведення установчих зборів

На установчих зборах повинні бути вирішені наступні питання: назва та місцезнаходження громадської організації, мета створення і діяльності громадської організації, затвердження статуту, вибір керівника або створення керуючого органу та інше.

В результаті проведення установчих зборів повинно бути прийнято рішення про створення громадської організації (оформляється у вигляді протоколу).

Реєстрація громадської організації в органах Міністерства юстиції

Діяльність громадської організації в Україні може здійснюватися як зі статусом юридичної особи, так і без такого.

Для отримання статусу юридичної особи засновник громадської організації повинен протягом 60 днів з дня проведення установчих зборів звернутися із заявою про реєстрацію (і доповненнями до нього) до органу міністерства юстиції за місцезнаходженням громадського об'єднання.

На підставі поданих документів орган реєстрації протягом 3-х робочих днів приймає рішення про реєстрацію або про відмову в реєстрації, проте цей строк може бути продовжений реєстратором, але не більше ніж на 15 днів (також може бути прийнято рішення про доопрацювання поданих документів, в такому випадку термін прийняття рішення про реєстрацію призупиняється).

Позитивне рішення реєстраційний орган оформляє у вигляді наказу, вносить відповідні відомості до Реєстру громадських об'єднань, видає заявнику виписку з Єдиного державного реєстру.

Якщо громадська організація збирається здійснювати свою діяльність без отримання статусу юридичної особи, то її реєстрація носить повідомний характер. Для цього протягом 60 днів з дня проведення установчих зборів необхідно повідомити в реєстраційний орган про створення громадської організації, подавши заяву і доповнення до неї.

Якщо претензій до документів немає, реєстраційний орган протягом 3 робочих днів з дня отримання документів, приймає рішення про прийняття письмового повідомлення та вносить відомості до Реєстру громадських об'єднань. Копія рішення надсилається засновникам.

З точки зору конструктивістської теорії міжнародних відносин, громадські організації є медіаторами, які покликані покращувати взаємодію між суспільством, державою та міжнародними організаціями. Будучи добровільними учасниками міжнародних відносин, саме організації некомерційного сектора як представники громадянського суспільства можуть найточніше вловити потреби та соціальні проблеми населення та перенаправити їх на державний або міжнародний рівні, тим самим беручи участь у формуванні повістки дня та побічно стимулюючи процес прийняття рішень.

Внаслідок збільшених у результаті глобалізації взаємозв'язків між елементами міжнародної системи та появи так званих транснаціональних мереж та мегаспівтовариств держава та некомерційний сектор перебувають у ситуації «дилеми ув'язненого», коли кожен змушений йти на поступки, щоб досягти балансу і опинитися в результаті у взаємовигідній ситуації. Саме ситуація рівноваги між двома секторами тут виявляється найкориснішою для суспільства. Крім цього, зростання соціальної значущості громадських організацій та їх об'єднань призвело до збільшення їх відповідальності перед світовим співтовариством. Результатом стало створення некомерційними

організаціями інститутів-гарантів прозорості їхньої діяльності та звітності, що також покликане стати основою для них репутації.

Поняття суспільного інтересу є ключовим для розуміння діяльності соціальних громадських організацій, оскільки передбачає рішення некомерційним сектором соціальних проблем, які не можуть бути належним чином вирішені державою. Оскільки остання при прийнятті рішення керується, зокрема, своїми витратами, нерідко виникає конфлікт інтересів, що призводить до відсутності необхідних дій для вирішення проблем, пов'язаних із громадським інтересом. Саме у цій ситуації громадські організації як незалежні гравці добровільно беруть на частину зобов'язань держави. У більш розвинених країнах державний сектор сприяє роботі організацій, надаючи додаткові інструменти у вигляді різних видів ресурсів. При цьому основні механізми ведення діяльності громадських організацій завжди пов'язані з роботою з суспільством та поширенням інформації про міжнародно-правові норми на міжнародному та національному рівнях. Широта застосування різних інструментів дії може варіюватися в залежності від організаційної структури, відносин з регіональною владою, а також репутації громадської організації на міжнародному рівні.

1.2. Особливості взаємодії Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ» з органами державної влади України

Польсько-українська фундація співпраці ПАУСІ була заснована у квітні 2005 року. Вона є правонаступником Польсько-Американсько-Української Ініціативи про Співпрацю — ПАУСІ, унікальної тристоронньої програми. З 1999 року ПАУСІ спрямовувала свою діяльність на передачу Україні успішного досвіду Польщі в переході до ринкової економіки та побудови демократичного громадянського суспільства. Місією Фундації ПАУСІ є розвиток спроможності України інтегруватись до європейських та

євроатлантичних структур через запровадження європейського та, зокрема, польського досвіду в Україні, а також інтенсивний транскордонний обмін знаннями та досвідом у ключових сферах, що впливають на розвиток людського капіталу та формування громадянського суспільства. Діяльність Фондації також спрямована на залучення України до активної підтримки демократичних процесів в сусідніх державах — Білорусі, Молдові, Росії та інших країнах пострадянського простору.

Ключові напрямки діяльності ПАУСІ:

- Реалізація програм на підтримку євроатлантичного курсу України
- Реформування місцевого самоврядування/ державної служби
- Запровадження міжнародних та, зокрема, європейських стандартів бізнесу
- Запровадження міжнародних етичних стандартів у громадському житті
- Активізація участі молоді у громадському житті країни
- Енергоефективність/енергозбереження

Таблиця 1.1

Динаміка розвитку основних напрямків діяльності ПАУСІ

№	Напрямки діяльності громадської організації	Кількість проектів		
		2019	2020	2021
1	Реалізація програм на підтримку євроатлантичного курсу України	3	4	2
2	Реформування місцевого самоврядування/ державної служби	4	8	9
3	Запровадження міжнародних та, зокрема, європейських стандартів бізнесу	2	5	2
4	Запровадження міжнародних етичних стандартів у громадському житті	2	3	3
5	Активізація участі молоді у громадському житті країни	2	2	3
6	Енергоефективність/енергозбереження	2	4	3

Джерело: складане автором за [19, с.245-246].

Як видно з даних таблиці, практично у всіх напрямках діяльності ПАУСІ розширює кількість проектів та поглиблює співпрацю з українськими партнерами. Характеристика основних проектів ПАУСІ наведена в додатку 1.

Важливою складовою ефективного ПАУСІ функціонування є її фінансування. Для своєї діяльності дана громадська організація отримує кошти з різних джерел. Основну частину складають від благодійників – 3,8 млн. грн (52,3% від загальної суми фінансування). Від здійснення фінансово-господарської діяльності створених ПАУСІ юридичних осіб для виконання її мети (цілей) та напрямів діяльності 1,1 млн.грн (15,2%), від членських внесків отримано 72,0 тис.грн. (9,9%) (рис.1.1) [30, с.45].

Протягом 2020 року громадською організацією було використано 87,6% наявних коштів, залишок становив 6,3 млн.грн. Найбільше коштів було використано на благодійну діяльність – 29,7% (1,8 млн.грн). Оплата послуг та праці становила відповідно 26,2% (1,6 млн.грн.) та 17,5% (1,1 млрд грн) використаних коштів.

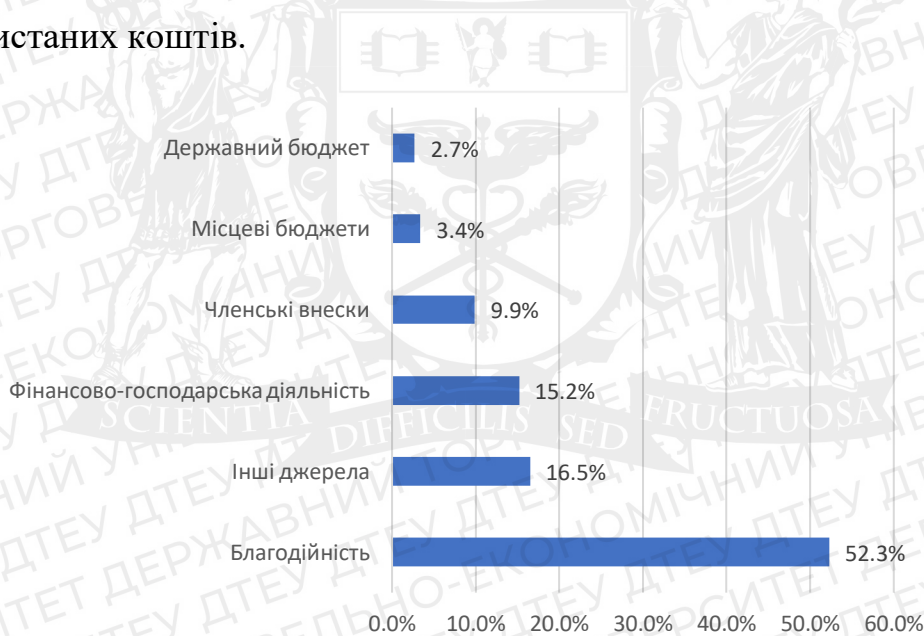

Рис. 1.1. Структура джерел фінансування ПАУСІ

У структурі бюджету ПАУСІ суми допомоги міжнародних донорських організацій є дуже вагомою. Дана громадська організація отримує від них грантову допомогу для здійснення власних проектів. Серед донорських організацій, які найчастіше надають гранти громадським організаціям в Україні слід згадати такі, як Програма розвитку ООН, Європейський Союз, Фонд «Відродження», Польське товариство з міжнародного співробітництва, Посольство Польщі, Міжнародний Червоний Хрест, Агентство Польщі з міжнародного розвитку та інші.

Оцінка ефективності реалізації програм та проектів ПАУСІ проводиться за декількома показниками:

1. Оцінка ступеня реалізації заходів, що розраховується як відношення кількості виконаних заходів до запланованого числа (за 2021 рік – $12/13 = 0,923$).
2. Оцінка ступеня відповідності запланованому рівню витрат як відношення фактичних витрат щодо реалізації програми до запланованого рівня (за 2021 рік – $39641,7/4,2346,9 = 0,936$).
3. Оцінка ступеня досягнення мети та вирішення завдань муніципальної програми.

Якщо оцінки ефективності виконання проектів громадських організацій розроблено певні показники, то оцінка ефективності діяльності самої громадської організації залишається до теперішнього часу невіршеним завданням. Це насамперед є наслідком особливості діяльності даних організацій, що вимагає запозичення прийомів соціології, психології, теорії організацій, менеджменту, дослідження операцій, теорії ймовірності та ін. Найчастіше в оцінці не використовується економічний підхід, який розглядає громадські організації як підприємства, що надають послуги на базі наявних трудових, матеріальних та фінансових ресурсів (production frontier). Це диктує необхідність розробки стандартів надання послуг некомерційному секторі як засобу забезпечення гарантій якості роботи громадських організацій.

Широке використання останніми роками сучасних засобів комунікації призвело до появи сучасних засобів оцінки ефективності громадських організацій. В результаті можна виділити такі критерії:

1. Масштаб діяльності, який може визначатися такими параметрами:
 - кількістю волонтерів; кількістю осіб, які отримали допомогу;
 - кількістю наданих НКО послуг;
 - обсягом використаних фінансових коштів;
 - терміном діяльності організації;

- кількістю регіонів діяльності НКО.
- 2. Репутація НКО, яка може бути оцінена:
 - кількістю людей, які знають про її діяльність;
 - наявністю ефективних комунікацій (сайту, соціальної мережі, ЗМІ);
 - залучення користувачів (число лайків, перепостів, відгуків на розсилку);
 - економією ресурсів НКО.
- 3. Фінансові ресурси:
 - відношення доходів до витрат НКО;
 - загальний обсяг залучених ресурсів;
 - кількість проведених фандрайзингових акцій.

Аналіз організації діяльності ПАУСІ дозволив виявити такі недоліки:

1. Недостатня кількість некомерційних організацій бере участь у такій формі взаємодії, як тендер у рамках соціального замовлення. Так, у 2021 році неможливим виявилось проведення відкритого аукціону в електронній формі, оскільки було отримано одну комерційну пропозицію, замість мінімально необхідної кількості, що дорівнює трьом.
2. Після закінчення терміну подання заявок на участь в заявлених проектах, розміщених на офіційному сайті ПАУСІ, не подано було жодної заявки на участь.
3. Для зближення ПАУСІ та керівництв міст України недостатньо використовується така форма взаємодії інститутів громадянського суспільства з владою, як клуби ділового та професійного спілкування з участю політиків, бізнесменів. Така співпраця принесла б взаємну користь: комерційний сектор міг підвищити свій соціальний імідж, покращити умови ведення бізнесу, а некомерційний сектор отримав би додаткові матеріальні, фінансові та кадрові ресурси.
4. Не використовуються можливості фандрайзингу та краудфандингу. Відомо, що один з перших українських ресурсів, що працює за схемою краудфандінг отримав престижну Інтернет-премію в номінації «Найкращий

соціально значущий стартап». Практика показала, що використання коштів, отриманих за рахунок краутфандингу дозволяє здійснювати соціальні проекти набагато дешевше, ніж при використанні бюджетних коштів.

5. Не використовується можливість фінансово-господарської діяльності організації не лише за рахунок надання приміщень на безоплатній основі, а й колективне використання приміщень за рахунок коворкінгу, створення колективної бухгалтерії.

Таким чином, діяльність Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»

РОЗДІЛ 2. ПУБЛІЧНО-УПРАВЛІНСЬКІ РІШЕННЯ ЩОДО СПРИЯННЯ РОЗВИТКУ МІЖНАРОДНОЇ ГРОМАДСЬКОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ «ФУНДАЦІЯ ПОЛЬСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ СПІВПРАЦІ ПАУСІ»

2.1. Напрямки удосконалення діяльності Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»

Підтримка держави є найважливішим чинником ресурсного забезпечення діяльності громадських організацій в Україні. Для українського суспільства традиційно характерна дуже значна роль держави, як регулятора суспільного життя, поширення патерналістських цінностей. В таких умовах керівники громадських організацій, відбиваючи домінуючі у суспільстві настрої і очікування, орієнтовані здебільшого державну підтримку. Спонсорська допомога, зниження витрат за рахунок залучення міжнародних грантів належать до додаткових, але не пріоритетних джерел розвитку.

При цьому існують певні проблеми їхньої ресурсної забезпеченості, протиріччя у взаємодії з державним сектором. Держава зараз не заохочує розвиток громадських оргнізацій та громадянських ініціатив, налагоджує співпрацю з ними як із рівноправними партнерами. Також існують суттєві дисфункції у питаннях взаємодії з органами влади. Низький рівень ефективності державної підтримки та надлишковий контроль із боку органів влади є ще більш тривожною тенденцією.

Контроль за діяльністю громадських організацій, з одного боку, постає як фактор запобігання корупції та фінансовим порушенням, але, з іншого боку, ускладнення звітності, посилення вимог до сертифікації діяльності ініціює відволікання кадрових ресурсів громадських організацій, знижує рівень їхньої мобільності. Звісно ж, що взаємодія органів державної влади та некомерційних громадських організацій має носити, швидше, партнерський характер, базуватися на взаємній повазі та довірі. Роль держави бачиться у визначенні загальних меж діяльності некомерційного сектора, створенні

умов його розвитку, що не передбачає прямого втручання у внутрішні процеси [5].

Основними інструментами формування партнерських відносин є прозорість конкурсних процедур, забезпечення доступу до державного замовлення, зміщення контрольно-наглядових функцій від органів влади до громадськості, популяризація добровольчої діяльності серед населення. Отже, ключовими проблемами розвитку некомерційного сектора в Україні такі: фінансова нестійкість, дисфункції у системі взаємодії з органами влади, низький рівень кадрової та інфраструктурної забезпеченості діяльності, нерівномірність представництва громадських організацій у регіонах, низький рівень добровольчої підтримки громадян. Праця волонтерів, добровольча підтримка є найбільш значущим компенсатором фінансової та інфраструктурної незабезпеченості діяльності некомерційного сектору.

Ключовими напрямками забезпечення стійкості громадських організацій в Україні є: підвищення рівня довіри населення до громадських організацій, популяризація добровольчої діяльності серед населення, зокрема, залучення висококваліфікованих кадрів до виконання юридичних, маркетингових, бухгалтерських функцій. Фінансове забезпечення діяльності громадських організацій належить до найбільш значущих проблем, у зв'язку з чим особливу актуальність має грантова підтримка, допуск некомерційних організацій до надання соціальних послуг у бюджетній сфері.

Таким чином, розвиток громадських організацій в Україні пов'язується з реалізацією низки умов:

Формування інституційних умов, що забезпечують довіру та співпрацю у взаємодіях влади та громадських організаціях. При цьому важливе значення має як відкритість із боку держави (прозорість конкурсних процедур, забезпечення доступу до державного замовлення), так і можливість отримання повної та достовірної інформації з боку громадських організацій.

Підвищення рівня довіри населення до громадських організацій. Залучення засобів масової інформації до висвітлення їхньої діяльності,

формування єдиного каналу інформування про напрями роботи, підключення до інформаційної підтримки тематичних груп у соціальних мережах.

Забезпечення варіативності підходів до взаємодії із некомерційним сектором. Варіативність передбачає облік регіональної диференціації у розвитку громадських організацій, і навіть їх специфіки, напрямів діяльності, рівня фінансової забезпеченості. Правова, інформаційна та стратегічна підтримка ініціатив некомерційного сектора. Особлива увага має бути приділена консалтинговій, методичній допомозі громадським організаціям з метою полегшення доступу до державного фінансування, підготовки звітності, участі у грантових процедурах. Дуже актуальним є встановлення спрощених процедур та форм звітності для малих громадських організацій.

Забезпечення професійного розвитку персоналу громадських організацій. Даний фактор пов'язується з декількома напрямками особливу увагу має бути приділено формуванню управлінських та адміністративних навичок керівництва громадських організацій; необхідно вирішити проблему завищення вимог до рівня професіоналізму персоналу, який надає соціальні послуги, та запобігти перетворенню кваліфікаційних вимог на бюрократичний бар'єр на шляху доступу громадських організацій на ринок соціальних послуг. Вимоги до професійного рівня повинні враховувати інституційну специфіку діяльності громадських організацій, які широко використовують у своїй діяльності працю добровольців, тобто. Персоналу, що не входить до постійного штату організації.

Популяризація добровольчої діяльності серед населення. Механізмами залучення населення до діяльності громадських організацій можуть бути такі: інформаційна підтримка добровольчої діяльності, у тому числі формування моди/тренду на добровольчу діяльність, створення позитивного іміджу громадських організацій, забезпечення освітнього середовища підготовки волонтерів (підвищення кваліфікації, супервізія), мотивація учасників.

Поширення практик співпраці між громадськими організаціями та особами, які мають високий рівень кваліфікації. Залучення волонтерів не лише для надання соціальної допомоги населенню, а й виконання професійних послуг у юридичній, маркетинговій, бухгалтерській сфері. Кадровий голод сучасних громадських організацій, нестача фінансових коштів, ускладнення адміністративних завдань актуалізує пошук механізмів, які забезпечують, з одного боку, зниження витрат, з другого боку, підвищення ефективності обслуговуючих функцій.

Якісне надання соціальних послуг громадських організацій можливе при створенні ефективної моделі соціального партнерства влади та громадських організацій, де очікування соціальних суб'єктів та їх дії будуть мати стабільний характер, будуть цілеспрямованими та націленими на вирішення конкретного соціального завдання.

Специфіка української практики розвитку соціального партнерства на певних територіях показує, що найбільш затребуваними в плані вдосконалення взаємодії технологіями є технології надання громадських організацій різних соціальних послуг для окремих соціальних груп. Входження третього сектора ринку соціальних послуг регіонів і муніципалітетів зможе вплинути на вирішення цілого комплексу проблем. З одного боку, підвищить якість послуг, оптимізує витрати бюджету за певними напрямками, дозволить розвивати сферу соціальної роботи за рахунок використання інноваційних соціальних технологій у цій сфері. З іншого боку, створюватиме об'єктивні умови для розвитку третього сектора, його професіоналізації в умовах ресурсних обмежень та обмеженої активності населення.

2.2 Розробка пропозицій щодо реалізації стратегії державної підтримки розвитку організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»

Чинне законодавство про громадські організації консервує ряд серйозних проблем, а саме: зберігає ускладненість процедури державної реєстрації громадських організацій, обмежує діяльність громадських організацій за територіальною ознакою (чим осяжніше територія статутної діяльності – тим складніші порядок її реєстрації), обмежує види діяльності за змістом (наприклад, обмеження щодо захисту прав інших осіб тощо), встановлює обмеження щодо їх безпосередньої господарської діяльності тощо. Ці та інші архаїзми українського законодавства про громадські організації, а також його неузгодженість із міжнародними зобов'язаннями нашої країни, мають загалом негативний вплив на міжнародний імідж України як демократичної, соціальної та правової держави.

З метою забезпечення належного правового регулювання у зазначеній сфері, Міністерством юстиції України розроблено та у встановленому порядку направлено до Кабінету Міністрів України проект Закону України «Про громадські організації».

Основним завданням цього законопроекту стало визначення правових та організаційних основ реалізації права людини на свободу об'єднання з метою забезпечення сприятливих умов для утворення та діяльності громадських організацій щодо розвитку громадянського суспільства в Україні, зокрема, спрощення процедури легалізації та реєстрації громадських організацій, підходу до діяльності громадських організацій без обмежень за територіальною ознакою, регламентації контрольних повноважень держави щодо діяльності громадських організацій.

Проте це лише один із кроків на шляху удосконалення законодавства з питань діяльності громадських інститутів.

Потребує удосконалення ще досить широкий спектр актів законодавства, що регулюють цю сферу життєдіяльності суспільства, зокрема, щодо:

- урегулювання підприємницької діяльності інститутів;
- створення умов для розвитку благодійництва і меценатства;
- запровадження механізму державного замовлення на надання інститутами окремих послуг на конкурсних засадах;
- підтримка суб'єктів господарювання та громадян, які надають фінансову допомогу чи здійснюють добровільні пожертвування інститутам для розв'язання проблем, що мають важливе суспільне значення;
- розвиток волонтерського руху;
- спрощення вимог до установчих документів інститутів та ліцензування їх діяльності з надання соціальних послуг;
- сприяння удосконаленню механізму участі територіальних громад у вирішенні питань місцевого значення;
- удосконалення правового регулювання участі інститутів у прийнятті рішень органами виконавчої влади, діяльності громадських рад та інших консультативно-дорадчих органів, здійснення органами виконавчої влади моніторингу громадської думки з питань їх діяльності;
- створення правових умов для забезпечення відкритості та прозорості діяльності органів виконавчої влади, публічності всіх етапів підготовки і прийняття рішень, доступу до інформації про діяльність та рішення зазначених органів.

Світовий досвід свідчить про те, що належна підтримка державою громадських (неприбуткових) організацій має позитивний політичний, соціальний та економічний ефект.

Так, в політичній сфері інститути громадянського суспільства формують громадську активність і тиск для примушування державних інститутів стати більш відповідальними; в соціальній та економічній сферах інститути громадянського суспільства забезпечують громадське розуміння та

підтримку ринкових реформ держави, є головною економічною силою в світі, оскільки в розвинутих країнах є ефективним роботодавцем.

Історія створення і розвитку громадянського суспільства в Україні, досвід його розвитку в інших країнах, безперечно, має велике значення для держави. Кожен українець має усвідомити власну відповідальність за розвиток країни, наше спільне майбутнє. Об'єднавшись в інститути громадянського суспільства, громадяни несуть солідарну відповідальність з державними органами за формування правового поля (через громадську експертизу та участь в обговоренні нормотворчих ініціатив), виконання Конституції та законів України, актів Президента України і Уряду (через участь у ліцензуванні, сертифікації, наданні інших державних послуг, громадський контроль), охорону громадського порядку, державного кордону (через участь у правоохоронній діяльності державних органів, громадський осуд та нетерпимість до порушників громадського порядку). Результатом цієї спільної роботи має стати реальне впровадження у щоденну діяльність демократичних інститутів влади принципів демократії та верховенства права.

Для налагодження результативної співпраці української влади з громадськими організаціями, потрібно провести реформи у сфері підтримки та їх фінансування, розглянувши доцільність перерахування коштів від доходів державних лотерей, продажу алкогольних та тютюнових виробів, відсотків від доходів платників податків на потреби громадських організацій. Обов'язковою умовою в розвитку громадських організацій повинна стати їх популяризація на державному рівні, реалізація проектів та загальні освітні програми для молоді, які є основною рушійною складовою нашої держави. Впровадження запропонованих заходів урядом, стане вагомим важелем при залученні громадських організацій та населення до продуктивної співпраці трьох сторін на благо України.

ВИСНОВКИ ТА ПРОПОЗИЦІЇ

Підводячи підсумки проведеного дослідження, можна сформулювати наступні висновки.

Особливості світового розвитку на початку XXI ст. дали поштовх пошуку нових форм багатостороннього співробітництва. Широкого поширення набувають міжнародні об'єднання держав, що засновують свою діяльність не на міжнародному договорі, а на консенсусі учасників та на добровільному виконання узгоджених рішень (Рада держав Балтійського моря, Рада Баренцева/ Євроарктичного регіону, Арктична рада партнерства Північного виміру). Багато з них включають до свого складу міжнародні неурядові структури, зокрема громадські організації, члени яких прагнуть координувати поточну діяльність держав-учасниць поза рамками вже сформованих багатосторонніх міжнародних форум взаємодії. Це може свідчити про те, що чинні форми не повною мірою виправдовують покладені на них надії.

Нові можливості для неформального багатостороннього співробітництва відкриваються у міру розвитку інформаційного суспільства, вплив якого на діяльність неурядових організацій важко переоцінити. Поява постійних міжнародних міждержавних та неурядових організацій, які взяли на себе місію обслуговування інтересів багатосторонньої взаємодії країн та народів, було зумовлено процесом інтернаціоналізації. Подальше розширення мережі міжнародних громадських організацій обумовлене значними якісними зрушеннями на міжнародній арені. При цьому множитья кількість сфер міжнародного життя, у регулюванні та управлінні яких безпосередню участь беруть такі громадські організації. Внаслідок цього спостерігається ускладнення сфери міжнародного спілкування.

Роль міжнародних громадських організацій у міжнародних відносинах зазнала якісних зміни. Із допоміжних інструментів для вирішення окремих

проблем взаємодії суверенних держав вони перетворилися на сегмент міжнародного життя, глибоко інтегрований у систему.

Сьогодні міжнародні громадські організації на постійній основі забезпечують виконання багатьох життєво важливих функцій міжнародного спілкування та співпраці. В цих умовах будь-які спроби побудувати однополярний світ не можуть бути реалізовані на практиці, тому що жоден з існуючих центрів сили у світовій політиці не в змозі підпорядкувати своєму політичному керівництву величезний ареал міжнародних відносин, що здійснюються міжнародними громадськими організаціями.

До головних тенденцій розвитку громадських організацій в Україні з 2014 року до теперішнього часу можна віднести:

- зростання кількості зареєстрованих громадських організацій;
- збільшення серед громадських організацій кількості тих, які орієнтовані на вирішення проблем військовослужбовців із зони АТО, внутрішньо переміщених осіб та громадян, постраждалих від конфлікту на сході України;
- збільшення обсягів фінансування громадських організацій переважно за рахунок надходжень від міжнародних благодійних організацій-донорів;
- поширення практик волонтерської діяльності серед населення України, яке навіть надає перевагу участі у волонтерській діяльності членству в громадських організаціях;
- зростання довіри населення України до діяльності волонтерів та громадських організацій.

Результати проведеного аналізу дозволили визначити сутність державної підтримки громадських організацій як регульовану чинним законодавством діяльність уповноважених державних органів, що полягає в розробленні та реалізації цільових програм або наданні в індивідуальному порядку фінансової підтримки громадським організаціям, що має важливе стратегічне значення або відповідає іншим критеріям, визначеним у

програмі, за рахунок коштів державного бюджету у будь-якій формі та з метою забезпечення стабільності в громадянському суспільстві та забезпечення соціально-економічного добробуту в державі.

Перевагами державної підтримки громадських організацій як засобу державного регулювання функціонування суспільства є можливість цілеспрямованого усунення проблем або сприяння діяльності конкретних організацій та їх об'єднань, що забезпечує рівномірність розвитку суспільства, оздоровлення важливих соціальних галузей, власне, тим самим досягнення позитивного ефекту від використання бюджетних ресурсів. У свою чергу, недоліками державної підтримки суб'єктів господарювання є те, що даний господарсько-правовий засіб несе в собі високий ступінь ризику дискримінації громадських організацій, порушення засад соціального добробуту.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Wallace M., Singer J. D. Intergovernmental Organization in the Global System, 1815-1964: A Quantitative Description / International Organizations. 1970. No 2. Pp. 239–267.
2. Yearbook of International Organizations [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uia.org/yearbook>
3. Барков В. Громадянське суспільство в Україні: проблеми та їхнє вирішення / В. Барков, Т. Розова // Вибори та демократія. – 2016. – № 3. – С. 20-27.
4. Буздуган Я. М. Правові засади участі громадських організацій у здійсненні громадського контролю / Я. М. Буздуган // Віче. – 2012. – № 12. – Режим доступу : <http://www.viche.info/journal/3165/>
5. Громадські об'єднання в Україні : навчальний посібник для вузів / О.В. Філонов, В. М. Субботін, О. С. Денисова, О.П. Кудлай ; за ред. В.М. Бесчастний. – Київ : Знання, 2007. – 415 с.
6. Громадські організації у дискурсі демократизації суспільства: монографія / Мін-во освіти і науки, Нац. Пед. Ун-т імені М. П. Драгоманова ; за науковою ред. В. П. Беха ; редкол. : В. П. Бех
Рекомендована література 185 (голова), Г.О. Нестеренко (заст. Голови) [та ін.]. – Київ : Вид-во НПУ імені М.П. Драгоманова, 2019. – 680 с.
7. Громадянське суспільство в 2018-му: нові виклики, нові завдання. Публічна дискусія до25-річчя «Демократичні ініціативи» імені Ілька Кучеріва». –Київ, 6 березня 2018. [Електронний ресурс]. – Режим доступу:
<https://dif.org.ua/uploads/pdf/13963398165a9eef1b022177.77359526.pdf>
8. Громадянське суспільство України: сучасні практики та виклики розвитку : аналіт. Доповідь / [Яблонський В.М., Андріученко Т.В., Бекешкіна І. Е. та ін.] ; за заг. Ред. О.А. Корнієвського, Ю. А. Тищенко, В. М. Яблонського. – К. : НІСД, 2018. – 128 с.

9. Громадянське суспільство: проблеми і напрями інституційного розвитку: навч. Посіб. / уклад. Ю.П. Сурмін, Т.П. Крушельницька, В. В. Карлова та ін.; за заг. Ред. Ю.П. Сурміна. – К.: НАДУ, 2018. – 56 с.
10. Державна служба статистики України. Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.ukrstat.gov.ua>
11. Державна політика сприяння розвитку громадянського суспільства. Методичні рекомендації / Укр. Незалеж. Центр політ. Дослідж. ; А.О. Красносільська, М. В. Лациба, А. В. Волошина, В. О. Купрій, Н. М. Чермошенцева, О. Л. Ващук. – Київ : Агентство «Україна», 2013. – 180 с.
12. Державна фінансова підтримка громадських організацій в Україні / Солонтай О. // Громадянське суспільство. - №1(12)/2010. [Електронний ресурс]. – Режим доступу до статті: <http://ucipr.kiev.ua>.
13. Дігтяр П. А. Громадські організації в суспільно-політичній системі сучасної України: стан і перспективи розвитку / П. А. Дігтяр // Сторінки історії : збірник наукових праць. – 2018. – Вип. 31. – С. 190–204
14. Довіра до соціальних інституцій та груп. Київ : Київський міжнародний інститут соціології, 2015. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kiis.com.ua/?lang=ukr&cat=reports&id=579&page=1>
15. Долгий С. А. Актуальні проблеми правового статусу благодійних організацій у римському праві / С. А. Долгий // Наука і правоохоронна діяльність. – 2012. – № 3. – С. 280–283. 14. Долгий С. А. Генезис правового регулювання благодійництва в епоху античності / С. А. Долгий // Наука і правоохоронна діяльність. – 2012. – № 4. – С. 267-270.
16. Долгий С. А. Особливості правового регулювання благодійної діяльності у Київській Русі / С. А. Долгий // Наука і правоохоронна. – 2011. – № 1. – С. 234-238.
17. Журенок Т.В. Правовий статус та види громадських об'єднань / Т.В. Журенок // Форум права. – 2012. – № 4. – С. 356– 361.

18. Закон України «Про об'єднання громадян» від 16 червня 1992 р. №2460-ХІІ. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2460-12>
19. Кельман М. С. Загальна теорія держави та права : підручник / М. С. Кельман, О. Г. Мурашин. – Київ : Кондор, 2008. – 477 с.
20. Коцюруба О. Особливості правового статусу громадських організацій як одержувачів бюджетних коштів / О. Коцюруба // Вісник Львівського університету. Сер. Юрид. – 2012. – С. 118–126.
21. Красносільська А. О. Публічні гроші для інститутів громадянського суспільства: скільки, для кого, в який спосіб [Електронний ресурс] / А. О. Красносільська. – Київ : Укр. Незалежн. Центр політ. дослідж., 2013.. – Режим доступу : <http://www.ucipr.org.ua> .
22. Марцеляк О. В. Громадські об'єднання в Україні : навчальний посібник / О. В. Марцеляк, А. О. Червяцова, М. М. Воронов. – Харків : Вид-во ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2011. – 223 с.
23. Міністерство соціальної політики. Офіційний веб-портал. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://www.msp.gov.ua>
24. НДО у зовнішньому середовищі: організаційні проблеми та можливості розвитку: аналітичний звіт за результатами комплексного дослідження, проведеного на замовлення Форуму НДО в Україні. Київ, 2018. 47 с. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.ngoforum.org.ua/wp-content/uploads/2018/03/NGOF_NGOsanalysis.pdf
25. Нижник Н., Дубенко С., Пашко Л. Соціальне партнерство як виклик сьогодення // Політичний менеджмент. – 2015.-№ 2 (11). – С. 46-54.
26. Новохацький В. Тенденції забезпечення громадського інтересу в суспільстві та державі // Політичний менеджмент. – №6(9). –2014. – С. 64-78.

- 27.Офіційний сайт Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <https://pauci.org/ua/>
- 28.Про діяльність громадських організацій в Україні у 2019 році: стат. 36. / Держ. Служб. Статистики України. – Київ, 2020. – 75 с.
- 29.Про стан розвитку громадянського суспільства в Україні: аналітична доповідь. – Київ : НІСД, 2017. – 56 с.
- 30.Проценко О., Чепінога В. Походження свободи осмислення витоків та розвитку концепцій громадянського суспільства). – К.: Смолоскип, 1996. – 142 с.
- 31.Пухкал О.Г. Модернізація державного управління в контексті розвитку громадянського суспільства в Україні:[монографія / О.Г. Пухкал. – К.: Видавн. Поліграф. Центр «Київ. Ун)т», 2017. – 287 с.
- 32.Результати національних щорічних моніторингових опитувань 1992-2016 років. Київ : Інститут соціології НАН України, 2017. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://i-soc.com.ua/assets/files/monitoring/dodatki2016.pdf>
- 33.Розвиток партнерства між місцевою владою та недержавним сектором у сфері надання громадських послуг: Монографія / За ред. Ю.П. Лебединського; Кол. Авт.: О.В. Берданова, В.М. Вакуленко, М.Д. Василенко та ін; Українська Академія державного управління при Президентові України. – Ужгород: ПАТЕНТ, 2003. – 192 с.
- 34.Семьоркіна О. Громадські формування як інститути громадянського суспільства / О. Семьоркіна // Юридичний вісник України. – 2018. – № 3 (821). – С. 13-16.
- 35.Степаненко В. П. Громадянське суспільство: дискурси і практики. – Київ: Інститут соціології НАН України, 2015. – 420 с.
- 36.Степаненко В. Проблеми формування громадянського суспільства в Україні: інститути, практики, цінності. Українське суспільство: 10

років незалежності / за ред. В. Ворони. — К.: ІС НАН України, 2011. — С. 169-183.

37. Червяцова А. О. Громадські об'єднання в Україні : навчальний посібник / А. О. Червяцова. — Харків : Вид-во ХНУ ім. В. Н. Каразіна, 2006. — 327 с.

38. Шевченко Л. Громадські організації і місцеве самоврядування: можливості громади справляти вплив на розвиток місцевого самоврядування [Електронний ресурс]. — Режим доступу: <http://ya.org.ua>.

39. Шуміло О.М., Кравчук Н. Ю. Роль неурядових організацій у становленні та розвитку правозахисного руху (прикладі успішного правозахисного активізму). — К., Видавництво «ФОРМАНТИ» Голембовська О.О., 2018. — 227 с.

ДОДАТКИ

Таблиця 1.2

Характеристика основних напрямків діяльності ПАУСІ

Напрямки діяльності	Проекти	Мета проекту	Діяльність в рамках проекту
Енергоефективність	Ефективне управління енергією - перший крок до Зеленого університету	Зменшення енергоспоживання в будівлях Університету до 10% завдяки ефективному енергоменеджменту та зміні поведінці персоналу щодо енергоспоживання. Фундацією ПАУСІ є партнером в реалізації проекту "Ефективне управління енергією - перший крок до Зеленого університету". Проект реалізується Громадська організація «Грінкубатор» спільно з Харківським національним університетом міського господарства ім. О.М.Бекетова, Фондом «Енергоефективність та управління».	<ul style="list-style-type: none"> • Навчальний візит до Польщі робочої групи проекту у складі представників Університету, відповідальних за реалізацію проекту. • Запровадження щоденного моніторингу споживання енергії (з одного комп'ютера) в усіх будівлях Університету ім. О.М.Бекетова. Заміна більшості лічильників (тепла, води, електроенергії) на нові сучасні із цифровим каналом передачі даних в будівлях Університету. • Поступове запровадження енергоменеджменту в Університеті з новою посадою енергоменеджера, з метою ефективного використання енергії. • Проведення повного енергетичного аудиту 10 будівель Університету, в тому числі 5 гуртожитків: • Встановлення нового обладнання для зменшення споживання води. • Встановлення демонстраційних LED ламп в коридорах Університету або популяризація існуючого LED освітлення в Університеті. • Широка інформаційна кампанія "SAVE ENERGY" в Університеті для студентів та викладачів і студентів Університету.
	Модернізація виробництва, постачання та споживання	<ul style="list-style-type: none"> • Сприяти досягненню цілей Угоди Мерів щодо скорочення викидів CO₂ на 20% до 2020 року • Покращити спроможність міської ради по впровадженню 	<p>Для опалення обраного теплового району міста на котельні пропонується встановити нові котли, які працюють на біомасі замість газового котла.</p> <p>Буде проведено модернізацію обладнання, яке встановлено на котельні – насоси, автоматика і т.д. Буде проведено заміну</p>

	<p>теплого району в місті Миргород</p>	<p>комплексних проєктів з енергоефективності у відповідності до ПДСЕР, а також по керуванню енергією на муніципальних об'єктах.</p>	<p>частини теплотраси та будівництво ділянки нової, що буде виконано попередньо-ізольованими трубами. Стара неефективна котельня буде виведена із експлуатації. Споживачі будуть підключені до модернізованої котельні. Буде виконано комплексну термомодернізацію дитячого садочка: заміну вікон та дверей, модернізація системи опалення та освітлення, утеплення перекриття даху та стін і т.д. Буде проведена освітня компанія у ДНЗ, яка покращить рівень знань персоналу, а також дітей та батьків про раціональне використання енергії. Поведінкові зміни, які відбудуться, сприятимуть більш ефективному використанню енергії у будівлі садочку та вдома. У 10 найбільших споживачах енергії – бюджетних установах міста Миргород буде встановлено обладнання для автоматичного онлайн-моніторингу споживання енергоресурсів. Буде проведена масштабна інформаційна кампанія для мешканців теплового району,</p>
Публічне врядування	<p>Оцінка Громадського бюджету міста Києва</p>	<p>Метою роботи команди експертів Фондації ПАУСІ є дослідження Громадського бюджету міста Києва та надання підтримки Робочій групі з напрацювання пропозицій до оновленої редакції положення про громадський бюджет міста Києва.</p>	<p>дослідження інтересів, потреб, застережень, що є у стейкхолдерів процесу; визначення сильних та слабких сторін ГБ у трьох вимірах: планування (цілі), процес, вплив (результати); проведення громадського обговорення/учасницьких заходів зі спільного пошуку шляхів розвитку та удосконалення ГБ.</p>
	<p>Публічні бюджети від А до Я: Інформування, активізація та залучення громадянського суспільства</p>	<p>Допомога українським містам та об'єднаним територіальним громадам України у запровадженні громадських бюджетів здійснюється у рамках Проєкту «Публічні бюджети від А до Я: Інформування, активізація та залучення громадянського суспільства», який реалізується Фондом Східна Європа</p>	<p>Підтримка передбачає:</p> <ul style="list-style-type: none"> • проведення семінарів, тренінгів; • надання консультацій та супроводження процесу запровадження громадського бюджету; • проведення навчальних візитів; • фінансова підтримка інформаційної кампанії та організації етапів громадського бюджету;

		(ФСЄ) та Фундацією польсько-української співпраці ПАУСІ за фінансової підтримки Європейського Союзу та Проекту міжнародної технічної допомоги «Партнерство для розвитку міст» (Проект ПРОМІС).	<ul style="list-style-type: none"> • надання програмного забезпечення для здійснення голосування мешканців.
Підтримка євроатлантичного курсу України	Навчання місцевих громад в Молдові ефективному використанню коштів європейських програм прикордонного співробітництва	Налагодження співпраці та виявлення можливостей у європейських програмах фінансування СВС, шляхом представлення проектів, розроблених представниками районних рад та громадських об'єднань за підтримки експертів з Польщі та Молдови.	Компоненти: програми підтримки навчальні семінари ознайомчі поїздки до Польщі міжнародна конференція Учасники: представники посольства Польщі в Кишиневі експерти з Румунії, Польщі, Молдови посадові особи Інформаційного Центру для місцевих органів влади м.Яловень представники районних рад активісти громадських об'єднань Фінансування: Польсько-українська фундація співпраці ПАУСІ, Business Consulting Institute (Молдова)
	Форум Східної політики „Євроатлантична спільнота VS – нові виклики та можливості	Обговорення нових тенденцій на арені міжнародних відносин, прогнозування подальшого розвитку україно-російського конфлікту і ролі європейських держав і США в них, підготовка майбутньої співпраці. У Варшаві під офіційним патронатом Міністерства закордонних справ Підвищення рівня залучення мешканців міст Житомир, Ірпінь, Прилуки та Суми до процесу прийняття рішень щодо розвитку міст та покращення діалогу між місцевою владою і громадськістю шляхом співпраці у плануванні та імплементації партиципаторних бюджетів.	<ul style="list-style-type: none"> – панельна дискусія присвячена питанням розвитку Східного Партнерства у 2013-2014 роках, особливо враховуючи ситуацію в Україні після Євромайдану, а також російський фактор впливу на ситуацію в країнах колишнього СРСР; – панельна дискусія, на якій обговорювались кроки Європейського Союзу та Сполучених Штатів Америки відносно кризи та динаміка в російсько-західних відносинах; – панельна дискусія, яка стала платформою для розгляду короткострокових та довгострокових планів розвитку Східного Партнерства, враховуючи співпрацю з ЄС та США.

Підприємництво	<p>Проект «Бізнес-інкубатор для студентів, викладачів та бізнесу»</p>	<p>Бізнес – інкубатор створено у м.Харкові завдяки партнерству між Харківським національним університетом міського господарства ім. О.М. Бекетова та Фундацією польсько–української співпраці ПАУСІ за підтримки Міністерства закордонних справ Польщі у рамках Проекту “Бізнес–інкубатор для студентів, викладачів і бізнесу“.</p> <p>http://kname.biz/</p> <p>Бізнес – інкубатор орієнтований на успішну реалізацію бізнес-ідей та проектів студентів, аспірантів і молодих вчених.</p>	<p>Бізнес – інкубатор надає:</p> <ul style="list-style-type: none"> – консультаційну, організаційну та інформаційну підтримку бізнес-ідей та інноваційних проектів, що спрямовані на відродження та розвиток економіки, науки, культури та освіти в регіоні і країні загалом; – технічну підтримку молодіжним бізнес-ідеям та проектам через залучення фінансування з різних джерел на їх реалізацію та інфраструктурне забезпечення підприємців-початківців; – незамінний досвід роботи в команді та дружній колектив.
	<p>Проект «Створення мережі сталих Центрив підтримки бізнесу в Україні»</p>	<p>Реалізується Європейським банком реконструкції та розвитку (ЄБРР) за фінансової підтримки Європейського Союзу в рамках Ініціативи EU4Business («ЄС для бізнесу»). Проект передбачає створення в Україні мережі з п’ятнадцяти Центрив підтримки бізнесу (ЦПБ) у партнерстві з вже існуючими організаціями у цій сфері.</p>	<p>Фундація ПАУСІ виступає партнером компанії WYG PSDB, яка є консультантом, залученим ЄБРР для виконання цього Проекту.</p>

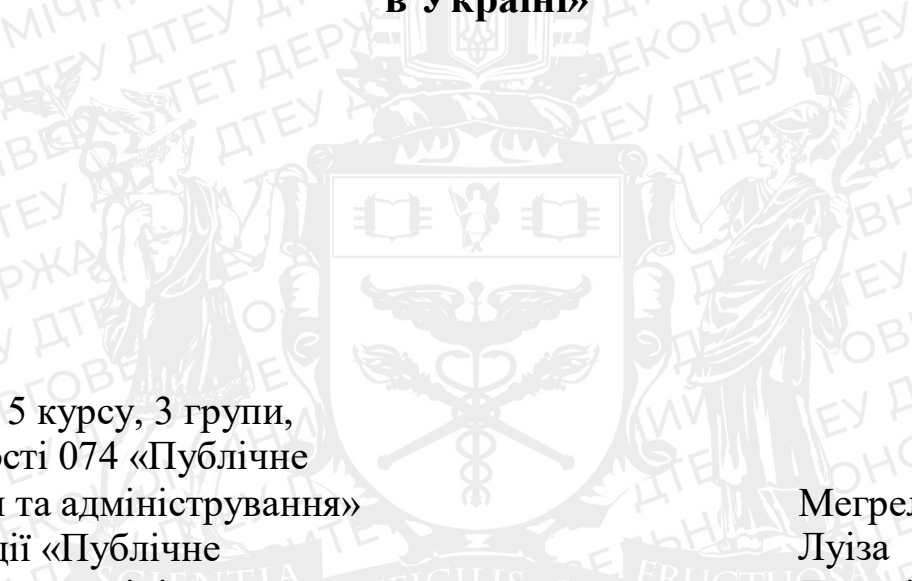
Джерело: складане автором за [8, с. 30].

Київський національний торговельно-економічний університет
Кафедра публічного управління та адміністрування

**РЕФЕРАТ
ВИПУСКНОЇ КВАЛІФІКАЦІЙНОЇ РОБОТИ**

на тему:

**«Державна політика сприяння розвитку громадських організацій
в Україні»**

Студентки 5 курсу, 3 групи,
спеціальності 074 «Публічне
управління та адміністрування»
спеціалізації «Публічне
управління та адміністрування»

Мегрелідзе
Луїза
Давидівни

(підпис студента)

Науковий керівник
доктор екон. наук,
доцент

Новікова
Наталія
Леонідівна

(підпис керівника)

Гарант освітньої програми
канд. екон. наук,
доцент

Головня Юлія
Ігорівна

(підпис гаранта)

Київ 2022

Випускна кваліфікаційна робота складається зі вступу, двох розділів, висновків та пропозицій, списку використаних джерел (37 найменувань). Основний зміст роботи викладено на 28 сторінках комп'ютерного тексту. Робота містить три рисунки.

Метою випускної кваліфікаційної роботи – є розроблення рекомендацій, щодо удосконалення державної політики сприяння розвитку громадських організацій в Україні.

Завдання даного дослідження:

- аналіз діяльності міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»;
- аналіз взаємодії Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ» з органами державної влади України;
- розгляд напрямків удосконалення діяльності Міжнародної громадської організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ»;
- аналіз пропозицій щодо реалізації стратегії державної підтримки розвитку організації «Фундація польсько-української співпраці ПАУСІ».

Об'єктом даного дослідження є теоретичні та прикладні аспекти реалізації державної політики сприяння розвитку громадських організацій в Україні.

Предмет дослідження: є теоретичні та прикладні аспекти реалізації державної політики сприяння розвитку громадських організацій в Україні.

У першому розділі проведено аналіз актуальних тенденцій ринку праці та проблемі зайнятості в Україні. Проаналізовано сучасний стан та перспективи розвитку громадських організацій, розглянуті механізми державного регулювання.

У другому розділі розглянуті процеси удосконалення державної політики регулювання громадських громад в Україні, зміни та новації в роботі Державної служби громад, чинники які впливають на забезпечення продуктивної зайнятості організації громад.

Практична цінність даної кваліфікаційної роботи полягає в тому, що на основі розгляду функціонування державної служби організацій громад в Україні на сучасному етапі, можна зробити прогнози щодо подальшої її модернізації та усунення недоліків, які існують в даний час.

Анотація

У випускній кваліфікаційній роботі висвітлені дослідження процесу політики державної організації громад в Україні .

Проаналізовано стан та перспективи подальшого розвитку політику організації громад в Україні, а саме створення технологій соціальної роботи щодо вирішення проблем збільшення конкурентоспроможності, за допомогою створення нових соціально-освітніх технологій, та зміна моделі надання послуг Державною політикою сприяння організації громад України, тобто зробити їх більш масштабними. Надано пропозиції щодо вдосконалення та розвитку громадських організацій та закріплення їх на Державному рівні

Ключові слова : громадські організації, державне регулювання, система економічних механізмів, співпраця, політика держави, механізм державного регулювання.

Abstract

The final qualification work includes the study of the political process of state organization of communities in Ukraine.

The state and prospects of further development of public organization policy in Ukraine are analyzed, namely: creation of social work technologies to solve the problem of increasing competitiveness by creating new social and educational technologies and changing the state policy model to promote community organization in Ukraine. Proposals for the improvement and development of public organizations and their consolidation at the state level have been made.

Key words: public organizations, state regulation, system of economic mechanisms, cooperation, state policy, mechanism of state regulation.

Згода

Я, Мегрелідзе Луїза Давидівна, цим засвідчую, що є автором випускної кваліфікаційної роботи на тему: “Державна політика сприяння розвитку громадських організацій в Україні” несучи повну відповідальність за достовірність, точність та повноту поданої у роботі інформації, жодна частина роботи не була скопійована, за винятком випадків, коли робиться належне підтвердження в присвоєнні. Я підтверджую, що у роботі не міститься державної таємниці або інформації для службового користування.

Цим засвідчую, що жодна частина цієї роботи не була опублікована мною раніше.

Я даю дозвіл на те, що моя робота буде направлена в інституційний депозитарій Київського національного торговельно-економічного університету і збережена в базі даних для майбутньої перевірки плагіату.

« 24 » січня 2022 року
(Мегрелідзе Л.Д.)

Підпис

Прізвище, ініціали

Завідувачу кафедри публічного
управління та адміністрування
Новіковій Н.Л.

Заява

Я, Мегрелідзе Луїза Давидівна, повідомляю,
що за результатами проведення самостійної
перевірки з використанням програмно-технічних
засобів у наданій випускній кваліфікаційній роботі
на тему:

«Державна політика сприяння розвитку
громадських організацій в Україні» не міститься
елементів академічного плагіату. У випадках
використання прямих запозичень з друкованих та
електронних джерел, вказані відповідні посилання.

Робота для перевірки надається у друкованому
та електронному варіантах. Електронна версія моєї
роботи ідентична з друкованою.

«24» січня 2022 року

(підпис)

РЕЦЕНЗІЯ

на випускню кваліфікаційну роботу
студентки Мегрелідзе Луїзи Давидівни
5 курсу 3 групи заочної форми навчання
спеціальності 281 «Публічне управління та адміністрування»
на тему «**Державна політика сприяння розвитку
громадських організацій в Україні**»
(за матеріалами міжнародної громадської організації «Фундація
польсько-української співпраці ПАУСІ»)

Випускна кваліфікаційна робота виконана на тему, яка є актуальною для сфери публічного управління в сучасних умовах розвитку державного регулювання міжнародних громадських організацій в Україні, передбачає дослідження широкого спектру проблем, пов'язаних із процедурою реалізації політики у сфері загальної громадської організації. Виконана робота за змістом відповідає завданню в повному обсязі. Студент продемонстрував достатній рівень володіння теоретичним матеріалом щодо обґрунтування теоретичних особливостей державного управління та вміння застосовувати цей матеріал у процесі реального дослідження.

Робота розкриває сучасний стан управління у сфері діяльності громадської організації в Україні. В роботі проаналізовано стан, систему та аналіз реалізації політики у сфері міжнародної діяльності громадської організації в Україні, охарактеризовано її особливості та окреслено нормативно-правове регулювання. Визначено проблеми та розроблено рекомендації щодо удосконалення міжнародних організацій України..

Якість оформлення випускної кваліфікаційної роботи можна вважати задовільною. Основні вимоги щодо оформлення матеріалу враховані. Слід відзначити деякі несуттєві порушення стилю викладення матеріалу, котрий в окремих місцях роботи є ненауковим. В цілому матеріал роботи викладено послідовно і логічно.

Випускна кваліфікаційна робота рекомендується до захисту.

Рецензент
Голова РДА

Кондрашова Н.М